

عنوان مقاله:

تحلیل عرفانی داستان ضحاک

محل انتشار:

فصلنامه ادبیات عرفانی و اسطوره شناختی، دوره 8، شماره 26 (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسنده:

علی حیدری - استادیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه لرستان

خلاصه مقاله:

یکی از داستان های مشهور و رازناک شاهنامه، داستان ضحاک است. از این داستان تحلیل های مختلفی صورت گرفته است که بیشتر جنبه سیاسی و اجتماعی دارند. با توجه به رمزی بودن این داستان، در این مقاله کوشیده شده است از منظر عرفانی به نبرد فریدون و ضحاک (نیکی و بدی) که دو روی یک سکه اند، پرداخته شود. فریدون (ثری تنین = سه اژدها، تنین به معنی مار و اژدها و ثری به معنی عدد سه است) مردی که سه پسر دارد با ضحاک (اژی دهاک) ماری که سه سر (دو سر از آن ماران دوش او و یک سر از آن خود او) دارد به مبارزه می پردازد. در نهایت خلاف تمام نبردهای شاهنامه، فریدون حق کشتن ضحاک را ندارد و تنها باید او را محبوس کند. از آنجایی که در باورهای عرفانی اژدها نماد نفس اماره است، می توان بر این باور بود که فریدون نیز نماد روح (نفس مطمینه) است که باید نفس را در کنترل خود در آورد و بر آن غلبه کند، ولی هیچ گاه نمی تواند برای همیشه آن را نابود کند.

کلمات کلیدی:

فریدون، ضحاک، نفس، نماد، حماسه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/856849>

